

Katowice, 29 marca 2021 roku

Działając na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 218 z późn. zm.), ustalam:

**Zalecenia dotyczące opracowania i realizacji programów
psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie
na terenie województwa śląskiego na rok 2021.**

Programy psychologiczno-terapeutyczne winny być realizowane zgodnie z zapisami *Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021* ustanowionego Uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 roku (M.P. z 2021 roku, poz. 235), tj.:

- Kierunkiem działań określonym w pkt 3.4. „*Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań*”,
- załącznikiem nr 1 „*Nakłady budżetu państwa na rok 2021 w związku z uchwaleniem Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*”.

1. Realizatorami programów psychologiczno-terapeutycznych, mogą być jednostki samorządu terytorialnego szczebla powiatowego we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
2. Celem realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest zmiana wzorców zachowań.
3. Do programu powinna być prowadzona rekrutacja, a działania podejmowane w jej ramach należy dokumentować.
4. Odbiorcami programów psychologiczno-terapeutycznych są osoby stosujące przemoc w rodzinie zgłaszające się dobrowolnie lub kierowane przez podmioty i instytucje np. ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, zespoły interdyscyplinarne.
5. Przyjęcie uczestnika do programu powinno być poprzedzone wstępną kwalifikacją, podczas której przeprowadzone będą działania diagnostyczne. Diagnoza winna być udokumentowana pisemnie.
6. Zakwalifikowanie do programu powinno kończyć się podpisaniem kontraktu, w którym uczestnik zaakceptuje i podpisze zasady udziału w programie. Kontrakt powinien określać reguły uczestnictwa w programie, w szczególności warunki jakie należy spełnić, by program ukończyć oraz okoliczności powodujące wykluczenie z programu i zobowiązanie uczestnika do poszanowania zasad współżycia społecznego.
7. Za uczestnika programu uznana może być wyłącznie osoba, która pozytywne przejdzie działania kwalifikacyjne, podpisze kontrakt oraz **rozpocznie spotkania programowe**.
8. Przyjęty do realizacji program psychologiczno-terapeutyczny winien zostać opracowany na piśmie i stanowić odrębny dokument.
9. Program może mieć charakter sesji indywidualnych lub grupowych.

10. Realizacja programu winna być oparta o harmonogram zajęć, określający: czas trwania programu zamykający się w ramach danego roku kalendarzowego z podaniem miesięcy, w których będzie realizowany.
11. Czas programu powinien być zależny od przyjętych metod pracy oraz form zajęć, jednak powinien być **nie krótszy niż 10 godzin zajęć**.
12. Wszystkie działania wobec osób objętych programem psychologiczno-terapeutycznym, ze szczególnym uwzględnieniem przebiegu spotkań i osiągniętych efektów powinny być dokumentowane.
Obecność uczestników na spotkaniach powinna być potwierdzona listami obecności.
13. Spotkania z osobami stosującymi przemoc w ramach programów psychologiczno-terapeutycznych winny być realizowane poza miejscem udzielania pomocy osobom doświadczającym przemoc.
14. Osoby prowadzące programy psychologiczno-terapeutyczne winny posiadać udokumentowane, adekwatne do rodzaju prowadzonych oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych przygotowanie zawodowe, którego oceny dokonuje jednostka szczebla powiatowego angażując bezpośrednich wykonawców zadania, biorąc przy tym pod uwagę założenia przyjętego programu oraz charakter podejmowanych przez te osoby czynności, tak aby dawały one rękojmię jego prawidłowej realizacji.
15. Osoby uczestniczące w programach, zgodnie z zapisem pkt 3.4.2. *Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021*, winny być objęte po ich ukończeniu badaniami skuteczności, gdzie wskaźnikiem skuteczności jest liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemoc w rodzinie.
16. Realizatorzy programu zobowiązani są do prowadzenia dokumentacji umożliwiającej dokonanie oceny realizacji zadania.
17. Przy wydatkowaniu dotacji celowej na realizację programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na rok 2021 nadrzędną zasadą jest dokonywanie wydatków jedynie do wysokości określonej w kalkulacji nakładów na realizację programów psychologiczno-terapeutycznych zawartej w załączniku nr 1 do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 przyjętego Uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z 1 lutego 2021 roku (M.P. z 2021 r. poz. 235), tj. **maksymalnie 900 zł x 1 uczestnik**.
18. W 2021 roku środki finansowe na realizację programów psychologiczno-terapeutycznych mogą być wydatkowane na:
 - wynagrodzenia specjalistów prowadzących program;
 - wynajem pomieszczeń na potrzeby prowadzenia programu oraz opłacenie mediów;
 - zakup materiałów niezbędnych do realizacji programu, w tym biurowych (np. papier, tonery do drukarki);
 - inne koszty związane z bezpośrednią realizacją programu, w wysokości maksymalnej do 10 % z kwoty 900 zł, przewidzianej na każdego uczestnika programu w załączniku nr 1 „*Nakłady budżetu państwa na rok 2021 w związku z uchwaleniem Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*” do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 przyjętego Uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z 1 lutego 2021 roku (M.P. z 2021 r. poz. 235).

Wydatkując środki finansowe z dotacji należy każdorazowo brać pod uwagę celowość oraz gospodarność ich wydatkowania. Tak więc przy realizacji działań należy zawsze dobierać odpowiednie, optymalne i racjonalne metody oraz środki dla osiągnięcia zamierzonych celów. Ponadto należy oszczędnie i wydajnie wykorzystywać przyznane środki finansowe, dążąc do osiągnięcia najlepszego stosunku wykorzystanych zasobów do osiągniętych rezultatów.

19. Dane sprawozdawcze przekazywane przez realizatorów programów psychologiczno-terapeutycznych winny zawsze odnosić się do osób będących uczestnikami programu (pkt 7 Zaleceń) oraz osób, które ukończyły program, przyjmując za ukończenie spełnienie przez uczestnika warunków wskazanych przez realizatorów w programie.

Wydane dotychczas na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 roku, poz. 218 z późn. zm.) *„Zalecenia dotyczące opracowania i realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie województwa śląskiego”* przestają obowiązywać z dniem 1 stycznia 2021 roku.